

## علل یبوست مزمن و عوامل مرتبط با آن در کودکان ارجاع شده به بیمارستان بوعلی سینا، ساری از سال ۸۵ تا ۸۶

حسن کرمی<sup>۱</sup> - سید عبدالله موسوی<sup>۲</sup> - محمد خادم‌لو<sup>۳</sup> - فرشته سلیمانی<sup>۴</sup>

### چکیده

**زمینه و هدف:** یبوست یک مشکل شایع در کودکان می‌باشد که ۳٪ مراجعات سرپایی به متخصصین کودکان را به خود اختصاص می‌دهد. در بیشتر کودکان، علت عضوی مشخصی برای بیماری یافت نمی‌شود. این مطالعه با هدف بررسی علل یبوست در کودکان مراجعه‌کننده به درمانگاه گوارش کودکان بیمارستان بوعلی سینا ساری انجام شد.

**روش تحقیق:** در این مطالعه توصیفی-تحلیلی (مقطعی)، کودکانی که با شکایت یبوست مزمن به بیمارستان بوعلی سینا ساری مراجعه کرده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. معیار ورود به مطالعه شامل سن کمتر از ۱۵ سال و ابتلا به یبوست برای بیش از ۲ هفته بود. کودکانی که سابقه مصرف داروهای آنتی‌اسپاسمودیک طولانی‌مدت یا سابقه جراحی داشتند، از مطالعه حذف شدند. بیماران به دو دسته تقسیم شدند و از نظر علل یبوست عملکردی و عضوی مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS (نسخه ۱۴) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

**یافته‌ها:** ۲۵۰ کودک ۱ ماهه تا ۱۵ ساله با میانگین سنی  $50/62 \pm 15$  ماه مورد مطالعه قرار گرفتند. ۱۴۰ کودک (۵۶٪) پسر بودند. شایع‌ترین علت یبوست از نوع عملکردی، در ۱۹۵ نفر (۷۸٪) و در درجه بعدی نوع عضوی، در ۳۹ نفر (۱۵/۶٪) دیده شد. شایع‌ترین علت یبوست در گروه سنی زیر ۱ سال، هیرشپرونک و در سنین بالاتر از نوع عملکردی بود. بین جنس دختر و پسر از نظر علل یبوست تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

**نتیجه‌گیری:** شایع‌ترین علت یبوست در سنین زیر ۱ سال بر خلاف بالای یک سال که از نوع عملکردی می‌باشد، از نوع عضوی است و در موارد شروع زودرس یبوست، علل عضوی باید در نظر گرفته شود.

**واژه‌های کلیدی:** یبوست مزمن، کودکان، یبوست عضوی، یبوست عملکردی

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۸؛ ۱۶ (۴): ۵۱-۵۶

دریافت: ۱۳۸۷/۲/۱۴ اصلاح نهایی: ۱۳۸۸/۸/۱۸ پذیرش: ۱۳۸۸/۸/۲۰

<sup>۱</sup> نویسنده مسؤول؛ فوق تخصص گوارش کودکان، استادیار گروه آموزشی کودکان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

آدرس: مازندران - ساری - بلوار پاسداران - بیمارستان بوعلی سینا

تلفن: ۰۹۱۱۱۵۵۶۷۱۱ - نمابر: ۰۱۵۱۲۲۳۴۵۰۶ - پست الکترونیکی: dr\_hkarami87@yahoo.com

<sup>۲</sup> فوق تخصص جراحی کودکان؛ استادیار گروه آموزشی جراحی، بیمارستان بوعلی سینا ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

<sup>۳</sup> استادیار گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

<sup>۴</sup> دانشجوی پزشکی